

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.52/2018/11. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2019. évi március hó 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és 4 társa** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 7.B.362/2014/199. számú ítéletének I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottakra vonatkozó részét az alábbiak szerint változtatja meg:

I.rendű vádlottat az ellene emelt 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 276.§) miatt emelt vád alól felmenti.

II.rendű vádlott terhére megállapított 8 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét (a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 276.§) 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősíti.

V.rendű vádlott terhére megállapított pénzügyi bűncselekményt 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett (a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő) adócsalás büntettének minősíti.

V.rendű vádlottal szemben kiszabott büntetést 3 (három) év próbára bocsátásra enyhíti.

I.rendű és II.rendű vádlottakkal szemben kiszabott büntetés - helyesen - börtönbüntetés.

I.rendű és II.rendű vádlottaknál a pénzmellékbüntetésre és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó ítéleti rendelkezéseket mellőzi.

A Pécsi Járásbíróság 13.Bny.276/2014/2. számú végzésével IV.rendű vádlott tulajdonát képező belterület helyrajzi szám alatt felvett, természetben a, .. út 43. épület .. lépcsőház .. emelet .. ajtó alatt található 74 négyzetméter térmértékű lakásingatlanra 7.835.000 (hétmillió-nyolcszázharmincötezer) forint erejéig elrendelt zár alá vételt feloldja.

A tárgyalási napok felsorolásából mellőzi a 2015. évi október hó 20. napjára, a 2016. évi január hó 18. napjára, a 2016. évi április hó 11. napjára, a 2016. évi június hó 27. napjára, a 2016. évi október hó 17. napjára, a 2016. évi december hó 12. napjára, a 2017. évi március hó 6. napjára, a 2018. évi május hó 28. napjára, a 2018. évi június hó 4. napjára, a 2018. évi június hó 18. napjára, valamint a 2018. évi július hó 2. napjára történő utalást.

I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottakat 620.034 (hatszázhuszezer-harmincnégy) forint, I.rendű, II.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottakat 200.000 (kettőszázezer) forint, míg I.rendű, II.rendű, III.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottakat 100.000 (százezer) forint büntügyi költség megfizetésére egyetemlegesen kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a Pécsi Járásbíróság Nyomozási- és Szabálysértési Csoport 9.Bny.156/2014/2. számú határozatával I.rendű vádlott tulajdonában lévő belterület ... helyrajzi számú, természetben, utca .. szám alatti 1176 négyzetméter területű „kivett lakóház udvar” megnevezésű ingatlan 1/2 tulajdoni hányadára, a, kerület ...helyrajzi számú, természetben ..., kerület utca .. A. épület földszint .. ajtó alatti, 60 négyzetméter területű lakás megnevezésű ingatlan 1/6 tulajdoni hányadára, valamint a kerület ... helyrajzi számú, természetben, kerület utca épület pince szint 10/g. alatti, 25 négyzetméter területű „gépjárműtároló” megnevezésű ingatlan 1/6 tulajdoni hányadára elrendelt zár alá vételt tekinti feloldottnak, továbbá, hogy azt a Pécsi Törvényszék hozta.

Indokolás

A Pécsi Törvényszék a 2018. évi július hó 13. napján kelt 7.B.362/2014/199. számú ítéletében

I.rendű vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés szerint minősülő folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette; az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette; az 1978. évi IV. törvény 289.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott

és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette; az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott és aszerint minősülő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, valamint az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott és aszerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt - halmazati büntetésül - 2 év szabadságvesztésre és 350 napi tétel pénzmellékbüntetésre ítélte, a pénzmellékbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, melyet végrehajtása elrendelése esetén börtönben rendelt végrehajtani. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a vádlott legkorábban a szabadságvesztés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott 700.000 forint pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni akként, hogy egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép. Megállapította, hogy a főbüntetés végrehajtása esetén, annak fokozata a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó.

II.rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette; az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette; az 1978. évi IV. törvény 289.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette; az 1978. évi IV. törvény 289§ (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette; az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott és aszerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége és 8 rb. az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott és aszerint minősülő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt - halmazati büntetésül - 2 év szabadságvesztésre és 300 napi tétel pénzmellékbüntetésre ítélte. A pénzmellékbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. A szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette, melyet végrehajtása esetén börtönben rendelt végrehajtani. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása elrendelése esetén a vádlott legkorábban a szabadságvesztés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott 600.000 forint pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni akként, hogy egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép. Megállapította, hogy a főbüntetés végrehajtása esetén, annak fokozata a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó.

III.rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette és az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott és aszerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt - halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzmellékbüntetésre ítélte. A pénzmellékbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban állapította meg. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette, melyet végrehajtása esetén börtönben rendelt végrehajtani. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása elrendelése esetén a vádlott legkorábban a szabadságvesztés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott 200.000 forint pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni akként, hogy egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép. Megállapította, hogy a főbüntetés végrehajtása esetén, annak fokozata a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó.

IV.rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette és az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott és aszerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt - halmazati büntetésül - 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.500 forintban állapította meg. A kiszabott 750.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni akként, hogy egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

V.rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette és az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott és aszerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt - halmazati büntetésül - 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban állapította meg. A kiszabott 300.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni akként, hogy egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Az elsőfokú bíróság a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, egyúttal a polgári jogi igény biztosítására a 9.Bny.156/2014/2. szám alatt elrendelt zár alá vételt feloldotta.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett a bűnjelekről, valamint az elsőfokú eljárás során felmerült 1.220.934 forint bűnügyi költségből a vádlottakat 920.034 forint állam

részére történő egyetemleges megfizetésére, ezen túl III.rendű vádlottat további 300.900 forint bünygyi költség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész I.rendű és II.rendű vádlottak terhére súlyosbítás - a szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése - érdekében, I.rendű, II.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottak és védőik felmentés, V.rendű vádlott védője elsődlegesen az eljárás megszüntetése, másodlagosan felmentés, harmadlagosan büntetés helyett intézkedés - próbára bocsátás - alkalmazása, valamint a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján is az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy I.rendű és II.rendű vádlottaknál mellőzze a börtön végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést, mellőzze továbbá I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottaknál a pénzmellékbüntetéssel kapcsolatos rendelkezéseket, mellőzze az ítélet bevezető részében a tárgyalási napok felsorolásából a 2017. évi március hó 6. napjára történő utalást. I.rendű vádlottat az ellene emelt 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének vádja alól mentse fel, II.rendű vádlott terhére megállapított 8 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét 1 rendbelinek minősítse, V.rendű vádlott pénzügyi bűncselekményét 1 rb. az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő adócsalás bűntettének minősítse, melyet folytatólagosan és bűnsegédként követett el. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

III.rendű vádlott és védője a Pécsi Ítéltáblára 2019. évi március hó 7. napján érkezett beadványban a bejelentett fellebbezésüket visszavonták. Ezért a Pécsi Törvényszék 7.B.362/2014/199. számú ítéletének III.rendű vádlottra vonatkozó része a 2019. évi március hó 8. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

A vádlottak és védőik a nyilvános ülésen bejelentett jogorvoslati kérelmeiknek megfelelő tartalommal szólaltak fel.

A másodfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590.§ (1) bekezdése értelmében a jogorvoslatokkal sérelmezett ítéletet a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A Be. 590.§ (2) bekezdése alapján a felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség

megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére, az eljárási szabályok megtartására, illetve a Be. 590.§ (7) bekezdése folytán - hivatalból - az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.

A felülbírálat során az ítéletábra figyelemmel volt a Be. 870.§ (1) bekezdésére is, mely szerint a hatálybalépéskor folyamatban lévő büntetőügyekben az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmények akkor is érvényesnek minősülnek, ha azokat e törvény másként szabályozza.

A másodfokú bíróság a Be. 590.§ (5) bekezdésének b) pontja alapján felülbírált az ítéletnek azt a rendelkezését is, melyben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a **kft1** nevében I.rendű vádlott által kiállított számlák valós tartalmúak voltak, azokat II.rendű vádlott jogszerűen fogadta be és szerepeltette könyveiben (elsőfokú ítélet 29-30. oldala). Az elsőfokú bíróság ugyanis - szemben a tényállásban foglaltakkal - e cselekményben is megállapította I.rendű vádlott bűnösségét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében.

Ugyanakkor a Be. 590.§ (9) bekezdése értelmében nem volt felülbírálható az ítéletnek III.rendű vádlottra vonatkozó része, mivel az azt sérelmező jogorvoslati kérelmeket a másodfokú eljárásban a vádlott és védője visszavonta.

A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 593.§ (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján - az alábbiak szerint egészítette ki, illetőleg helyesbítette:

Mellőzi az elsőfokú ítélet 14. oldalának utolsó, és a 17. oldalának 4. bekezdéséből annak megállapítását, hogy a játékosok járandóságát terhelő járulékfizetési kötelezettség csökkentése, illetve kijátszása volt a célja a **kft2**. és a II.rendű vádlott vezetése alatt álló **kft3**.-al kötött megbízási keretszerződésnek.

A 35. oldal 7. bekezdésében szereplő szövegrész helyesen az, hogy I.rendű vádlott helyett III.rendű vádlott nyújtott segítséget a valótlan tartalmú számlák kiállításával és azok II.rendű vádlottnak történő átadásával 30.412.170 forint erejéig ahhoz, hogy a **kft3**. adófizetési kötelezettségét általános forgalmi adó adónemben csökkentse.

Az elsőfokú ítélet 36. oldalán az **kft4**. nevében kiállított LT00547/08. számlaszámú számla teljesítésének időpontja helyesen 2008. szeptember 30. napja, az LT00629/08. számlaszámú számla teljesítésének időpontja helyesen 2008. október 31. napja.

Az ítélet 36. oldalának utolsó előtti bekezdése szövegrész helyesen az, hogy a **kft3**. 2008. évben összesen 6.000.000 forint nettó, 7.200.000 forint bruttó összegű,

1.200.000 forint általános forgalmi adótartalmú számlát fogadott be az **kft4.**-től, szemben az elsőfokú ítéletben írt **kft5.**-vel (nyomozati iratok 3319. oldalán található igazságügyi szakértői vélemény tartalma).

Az ítélet 39. oldalának 5. bekezdésében szereplő szövegrészt akként szükséges helyesbíteni, hogy IV.rendű és V.rendű vádlottak is tisztában voltak azzal, hogy az általuk rendelkezésre bocsátott valótlan tartalmú számlák az adóhatóság megtévesztése, a fizetendő adó kijátszása, jogosulatlan csökkentése érdekében kerülnek majd felhasználásra. Ezért az általuk kibocsátott valótlan tartalmú számlák kiállításával és azok II.rendű vádlottnak történő átadásával - azaz a számlázási láncolatban való részvételük által - a I.rendű vádlott által okozott adóhiány előidézéséhez szándékosan segítséget nyújtottak. Mellőzi tehát az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a három vádlott segítséget nyújtott közvetve ahhoz, hogy I.rendű vádlott a **kft2.** közvetlenül ahhoz, hogy II.rendű vádlott a **kft3.** adófizetési kötelezettségét általános forgalmi adó adónemben csökkentse.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be. 592.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlottak védekezéseivel szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az eljárási törvény rendelkezéseinek a megtartásával folytatta le. Ennek során feltárta és megvizsgálta azokat a bizonyítékokat, illetőleg lefolytatta azokat a bizonyítási cselekményeket, amelyek a múltbeli események megnyugtató rekonstruálásához szükségesek voltak. E bizonyítékokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelte, ítéletének indokolásában ténymegállapításairól, illetve a vádlotti védekezés elvetésének okairól számot adott.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárása során megsértette az 1998. évi XIX. törvény 297.§ (3) bekezdésében írt szabályt, mely szerint a tárgyalást hat hónapon belül ismétlés nélkül lehet folytatni, ha a tanács összetételében nem történt változás, egyébként a tárgyalást előlről kell kezdeni.

A törvényszék 2016. december 12. napján tartott tárgyalást, a következő tárgyalásra több mint egy év elteltével, 2018. május 28. napján került sor. Ekkor a tanács elnöke tévesen azt állapította meg, hogy az előző tárgyalás

óta hat hónap nem telt el, így a tárgyalást nem kell előlről kezdeni. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint ezzel megsértette a fentebb hivatkozott szabályt, azonban ez nem teszi szükségessé az elsőfokú döntés hatályon kívül helyezését.

A fellebbviteli főügyészség álláspontjával szemben az alábbiak állapíthatóak meg:

Az elsőfokú bíróság 2016. december 12. napján tartott tárgyalást (142. sorszámú jegyzőkönyv) majd a következő tárgyalás megtartására 2018. február 19. napján került sor (176. sorszámú jegyzőkönyv). Ekkor a tanács elnöke tévesen azt állapította meg, hogy az előző tárgyalás óta hat hónap nem telt el, így a tárgyalást nem kell előlről kezdeni. Ezzel kétségtelenül megsértette az 1998. évi XIX. törvény 297.§ (3) bekezdésében írt szabályt. Ezt követően azonban a 2018. évi július hó 13. napján tartott tárgyaláson - miután 2018. július 2. napján a perbeszédék megtartására sor került és az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította, a Be. 547.§-a alapján a bizonyítási eljárást újra megnyitotta, és megállapította, hogy „a tanács összetételében nem történt változás, azonban a korábbi (2016. december 12. napján megtartott) érdemi tárgyalás óta a hat hónap eltelt (2018. február 19.), a bíróság a Be. 518.§ (3) bekezdése alapján a tárgyalást megismétli a tárgyalás korábbi anyaga lényegének ismertetésével”.

Az elsőfokú bíróság tehát észlelve az eljárási szabálysértést, azt a 2018. július 13. napján tartott tárgyaláson orvosolta.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság V.rendű vádlott védőjének elévülés címén az eljárás megszüntetését célzó indítványával sem. Az 1978. évi IV. törvény 33.§ (1) bekezdésének b) pontja szerint a büntethetőség a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de - ha e törvény másképp nem rendelkezik - legalább három év elteltével.

Az 1978. évi IV. törvény 34.§-ának a) pontja szerint az elévülés határidejének kezdőnapja befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul.

A 35.§ (1) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az elévülést félbeszakítja a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárási cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

A következetesen érvényesülő ítélkezési gyakorlat szerint a büntethetőség elévülését az az érdemi eljárási cselekmény szakítja félbe, amelynek ténybeli alapja megegyezik az utóbb vád tárgyává tett cselekmény lényegével, és meghatározott személy utóbb vád tárgyává tett tények megvalósításában játszott szerepének tisztázására irányul, függetlenül attól, hogy az eljárási cselekmény megtételekor ennek a személynek a kiléte ismert vagy ismeretlen (BH2014. 69.).

Az elévülést a hatóság olyan eljárási cselekménye szakítja félbe, amely az elkövető ellen irányul és az adott bűncselekménnyel kapcsolatos, amely érdemben az ügy előbbre vitelét célozza (BH1974. 233.). Egyértelműen ilyen eljárási cselekmény a nyomozás elrendelése még abban az esetben is, ha az elrendelés időpontjában az elkövető ismeretlen. Félbeszakítják az elévülést az elkövető ellen a bűncselekmény miatt fogatosított bizonyítási cselekmények is.

A V.rendű vádlott által kiállított valótlan tartalmú számlák kelte 2008. szeptember 30., 2008. október 31., 2008. november 28. és 2008. december 29. A bűncselekmény azzal valósult meg, hogy a számlákat II.rendű vádlott adóbevallásába beállította és adófizetési kötelezettségét csökkentette.

Jelen ügyben a nyomozás elrendelésére 2011. szeptember 22. napján került sor, V.rendű vádlottat a nyomozó hatóság tanúként 2012. szeptember 18. napján hallgatta ki, majd 2014. június 4. napján került sor a gyanúsított kihallgatására.

A fentiek alapján tehát V.rendű vádlott büntethetősége - szemben a védő indítványában foglaltakkal - nem évült el, azt először a feljelentés, majd a gyanúsított kihallgatás megszakította. Ezért az eljárás megszüntetése a vonatkozásában szóba sem kerülhetett.

Az elsőfokú bíróság a büntető anyagi és eljárási jogszabályok alkalmazása szempontjából jelentős tényeket a szükséges és lehetséges mértékben felderítette. A feltárt adatokat a logika szabályainak megfelelően elemezte, így a bizonyítékok értékelése körében az indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Ezzel az értékelő tevékenységgel a másodfokú bíróság egyetértett, ezért annak megismétlését nem tekintette feladatának. Annál is inkább, mert a büntetőjogi felelősség megállapítását sérelmező vádlotti és védői érvelések gyakorlatilag az elsőfokú eljárásban már előterjesztett és megcáfolt védekezések újbóli előadását jelentették.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelésével kapcsolatosan az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek:

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelését - a vádirat szerkesztési elvét követve - elkülönítetten, az egyes gazdasági társaságokhoz rendeltén végezte el, végső soron azonban anélkül, hogy átfogó képet adott volna az egyes cselekmények közötti összefüggésekről. Így nem kapott hangsúlyt az a körülmény, hogy II.rendű vádlott tevékenységét tudatosan megtervezett, egymásra épülő cselekmények sorozata jellemezte, olyan magatartások ismétlődése, melyek háttérében mindenkor az általános forgalmi adóval történő visszaélés lehetőségének a megteremtése állott.

A valótlan tartalmú számlákat kiállító mindegyik gazdasági társaság esetében halmozottan felismerhetőek voltak azok a kriminalisztikai sajátosságok, amelyek az ilyen jellegű - az általános forgalmi adó jogosulatlan csökkentésére épülő - bűncselekmények tekintetében rendszerint tetten érhetőek, illetve sablonszerűen ismétlődnek.

- A cégalapítást követően alig több mint fél év elteltével egy román állampolgár részére értékesített **kft6** a számlákon szereplő üzletviteli tanácsadást a **kft3.** részére nem végzett, ilyen szolgáltatásra - különösen ilyen volumenben - a kizárólag ruházati termékek kereskedelmével foglalkozó **kft3.-nek** nem is volt szüksége. A 2010 októberében már felszámolás alá került **kft6** könyvelési iratainak helye ismeretlen, miután a felszámolási eljárás során a vezető tisztségviselőt terhelő adminisztratív kötelezettségek teljesítésére nem került sor. Azt a nyomozás során nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a valótlan tartalmú számlákat ki állította ki és bocsátotta II.rendű vádlott rendelkezésére.
- A **kft3.-al** egyezően szintén II.rendű vádlott érdekkörébe tartozó **kft5.** sem bemutató szervezési, sem pedig rendezvényszervezési tevékenységet nem végzett a **kft3.** részére. A valótlan tartalmú számlák kibocsátásával II.rendű vádlott kizárólag a vezetése alatt álló **kft3.** által más célokra kifizetett pénzeszközök felhasználását kívánta könyveiben valótlanul elszámolni.
- Ai székhelyű és a tagok, illetve vezető tisztségviselő személyét érintően isz és közvetlen környékéhez köthető **kft7.** a IV.rendű vádlott által kibocsátott számlákon feltüntetett rendezvényszervezést a **kft3.** részére nem végzett, ilyen szolgáltatás nyújtása iránti igénynek - figyelemmel a számlák összesített bruttó 42.423.298 forint összértékére is - a **kft3.** által ténylegesen folytatott gazdasági tevékenység körében nem is lett volna indoka. A **kft7.** üzletrészei a legutolsó számlán feltüntetett kibocsátási időpontot követő két

hónapon belül, 2010. június 28. napján V.rendű vádlott és tanú 9 által értékesítésre kerültek.

- Az **kft8.** a V.rendű vádlott által kibocsátott számlákon feltüntetett piackutatási, valamint jutalék alapjául szolgáló közvetítői tevékenységet a **kft3.**-nek ténylegesen nem végzett, V.rendű vádlott a számlák kibocsátását követő két hónapon belül, 2009. február 19. napján a gazdasági társaság másik tagjával, M. N.-el együtt értékesítette az **kft8.** üzletrészeinek 20%-át B. Gy.-nek, 80%-át pedig a cég átvételétől anyagi ellenszolgáltatást remélő tanú 15 hajléktalan személynek.
- A **bt1.** a III.rendű vádlott által kiállított számlákon szereplő hirdetési tevékenységet, ügynöki jutalékokra alapított tevékenységet nem végzett a **kft3.** részére. A számlákon szereplő, kizárólag készpénzes bevételek után - melyek összesített bruttó összege 158.660.850 forint - a **bt1.** adóbevallási kötelezettségének egyetlen alkalommal sem tett eleget, a számlák keltezése, valamint sorszáma több esetben nincs egymással összhangban (kisebb sorszámú számla időben később került kiállításra), továbbá a számlák egy részét III.rendű vádlott már a céggel szemben folytatott végelszámolási eljárás időtartama alatt bocsátotta ki. A végelszámolási eljárásban III.rendű vádlott a kapcsolatot nem vette fel a végelszámolóval, vagyont, könyvelési iratanyagot nem adott át, mely miatt a cég felszámolás alá került.
- A számlák kibocsátásának idején, tanú 4 ügyvezetősége alatt a **kft9.** ténylegesen edzőterem-hálózat kialakításával, adatrögzítéssel, HR tanácsadással, valamint munkaközvetítőkkel kapcsolatos adatok feldolgozásával foglalkozott, míg a számlákkal érintett ruházati termékekkel kapcsolatos kereskedelmi tevékenységet nem végzett. A számlákon feltüntetett ruházati termékek mennyisége, valamint a számlák összesített bruttó értéke lényegesen meghaladja a **kft3.** által végzett értékesítési tevékenység volumenét.

A számlákat nem a **kft9.** vezetője, tanú 4 bocsátotta ki, azokat olyan számlázó programmal állították ki, amilyen szoftvert a **kft9.** a jogosult **kft10.**-től nem vásárolt. A számlákat ismeretlen személy állította ki és bocsátotta II.rendű vádlott rendelkezésére. A **kft9.** üzletrészei a legutolsó számlán feltüntetett kibocsátási időpontot követő pár hónapon belül értékesítésre kerültek egy román állampolgár részére, az időközben felszámolt cég könyvelési iratanyagának feltalálási helye ismeretlen.

- A számlák kibocsátásának idején ténylegesen szoftverfejlesztéssel és szoftvertelepítéssel foglalkozó **kft11.** a számlákon feltüntetett rendezvényszervezést a **kft3.** részére nem végzett, a **kft3.**-all soha nem is állt

gazdasági kapcsolatban. Az **kft11.**-t a számlák kibocsátásakor vezető tanú 5 a számlák kiállítását, a gazdasági események megtörténtét nem ismerte el, a számlákat ismeretlen személy állította ki és bocsátotta II.rendű vádlott rendelkezésére. tanú 5 a legutolsó számlán feltüntetett kibocsátási időpontot követő fél éven belül a gazdasági társaság üzletrészeit cégtársával, Sz. D.-el együtt értékesítette egy ukrán állampolgár részére, és intézkedett, hogy a cég új székhelye egy székhelyszolgáltató címe legyen, ahol ezt követően a cég új vezetője a gazdasági társaságot ténylegesen nem működtette.

A **kft9.** és az **kft11.** közös jellemzője volt az is, hogy ugyanaz az ügyvéd alapította mindkét céget, míg a **kft9.** román, az **kft11.** ukrán állampolgár részére értékesítésre került és a felszámolást követően egyik gazdasági társaság iratanyaga sem volt fellelhető.

Így állhatott elő az a helyzet, hogy az említett cégek túlnyomó részben ténylegesen csak számlatömbbel és bélyegzővel bírtak, működő telepeik, tárgyi eszközeik és alkalmazottaik a vádbeli időszakban nem voltak. A nyilvántartott székhelyeiken gazdasági-vállalkozási tevékenységet nem folytattak. Ezen túlmenően az érintett cégek, így a **kft3.** könyvelési iratanyaga is teljes egészében hiányzott, továbbá a meglévő iratanyagok könyvelését súlyos számviteli hiányosságok és mulasztások kísérték, olyannyira, hogy az adószámaik felfüggesztését követően a felszámolásukat, illetve a kényszertörölésüket rendelték el. Ezek során az eljáró szervekkel - az adóhatósággal és a kijelölt felszámolóval - sem működtek együtt, az adatszolgáltatásra irányuló felhívásaikat rendre figyelmen kívül hagyták.

Közös sajátosság volt az is, hogy a gazdasági társaságok bankszámlájára érkező, esetenként akár több milliós nagyságrendű átutalásokat készpénzben felvették, így azok további sorsa követhetatlenné vált.

Mindezek kivitelezésében, illetve végrehajtásában II.rendű vádlott meghatározó szerepet töltött be.

E tények tekintetében tehát az elsőfokú bíróság okszerű, a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban álló megállapításokat tett.

Az elsőfokú bíróság fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállása - figyelemmel a Be. 593.§ (3) bekezdésében írtakra - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az irányadó tényállás szerint I.rendű vádlott, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak - szervezett keretek között, az egyes feladatok megosztása mellett - úgy vettek részt gazdasági társaságok működtetésében, szerződések megkötésében és bankszámlák kezelésében, hogy azokhoz legális célkitűzés, valódi vállalkozási tevékenység, illetve a jogszabályi előírásokat - akár csak a legminimálisabb szinten - szem előtt tartó magatartás egyáltalán nem kapcsolódott. Jóhiszeműségről, valamely lényeges körülmény ismeretének a hiányáról senki esetében nem lehetett szó.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Következésképpen az ezt kifogásoló jogorvoslati kérelmek megalapozatlannak bizonyultak.

A Baranya Megyei Főügyészség M.I.B.1611/2012/67. számú vádiratának I/2. pontja szerint I.rendű vádlott a 2008., 2009. és 2011. üzleti években valótlan tartalmú számlákat bocsátott II.rendű vádlott által képviselt **kft3.** részére, amelyeket II.rendű vádlott felhasznált. I.rendű vádlottnak ezt a magatartását a vádirat 1 rb. az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősítette, melyet bűnsegédként követett el.

Az elsőfokú bíróság a vádiratban foglaltakkal szemben a tényállásban azt állapította meg, hogy a **kft1** nevében I.rendű vádlott által kiállított számlák a bíróság megítélése szerint valós tartalmúak voltak, azokat II.rendű vádlott jogszerűen fogadta be és szerepeltette könyveiben (ítélet 29-30. oldal). A **kft1** vonatkozásában tehát bizonyítottnak látta, hogy a gazdasági események megvalósultak (29-30. oldal, 48. oldal 8. bekezdése). Ezt a megállapítást az ügyészi fellebbezés sem támadta. Az elsőfokú bíróság - szemben az általa megállapítottakkal - I.rendű vádlott bűnösségét ebben a bűncselekményben is megállapította.

Ezért a másodfokú bíróság - egyetértve e körben a fellebbviteli főügyészség indítványával - I.rendű vádlottat az ellene emelt 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, az 1978. évi IV. törvény 276.§-ában meghatározott magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól a Be. 566.§ (1) bekezdés c) pontja alapján felmentette.

Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság a büntető törvény időbeli hatályának a kérdésében is. Felismerte, hogy az elkövetési értékek büntetőjogi besorolása és a cselekmények üzletszerű elkövetése folytán az elkövetéskor hatályban volt büntető törvény, az 1978. évi IV. törvény biztosított kedvezőbb elbírálási lehetőséget.

A cselekmények minősítése is túlnyomórészt megfelelt a büntető anyagi jogszabályoknak.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor II.rendű vádlottnak a tényállás I/2. pontjában írt azon magatartását, hogy az ott felsorolt gazdasági társaságoktól származó valótlan tartalmú számlákat a **kft3.** könyvelésébe beállította, 8 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősítette.

Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint - figyelemmel a 36/2007. BK véleményben kifejtettekre is -, ha a megsértett jogviszony, illetőleg az abban megtestesülő érdek ugyanazon elkövető több hamis magánokirat felhasználásával elkövetett cselekményénél azonos, akkor az azonos sértett sérelmére elkövetést mint a folytatólagosság egyik feltételét, meg lehet állapítani. Ha tehát a terhelt a fiktív számlák tartalmát lekönyveli, könyvelésébe beállítja és a könyvelés ekként valótlan adatai alapján jogosulatlanul számolja el az általános forgalmi adót az adóbevallásban, akkor egyetlen jogviszonyban, és pedig az elkövető és az adóhatóság között fennálló adójogviszonyban valósultak meg a hamis magánokirat felhasználásának elkövetési magatartásai.

Ezért II.rendű vádlottnak ezen cselekményét a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősítette.

Tévedett akkor is az elsőfokú bíróság, amikor V.rendű vádlott pénzügyi bűncselekményét az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettének minősítette.

Amint arra a fellebbviteli főügyészség helytállóan utalt, V.rendű vádlott az irányadó tényállás szerint 1.200.000 forint adóhiány erejéig nyújtott szándékos segítséget. Erre figyelemmel V.rendű vádlott pénzügyi bűncselekménye az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősül, amint az az elsőfokú ítélet 56. oldalának 4. bekezdésében is szerepel, szemben a rendelkező részben foglaltakkal.

Az 1978. évi IV. törvény 85.§ (1)-(3) bekezdései értelmében halmazati büntetés esetén egy büntetést kell kiszabni. Mindez határozott ideig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények esetében úgy történik, hogy a legmagasabb büntetési tétel felső határa felével emelkedik, olyképpen azonban, hogy az nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának az együttes tartamát.

Ezt az elsőfokú bíróság I.rendű és II.rendű vádlottaknál helyesen állapította meg, IV.rendű és V.rendű vádlottak esetében azonban tévedett a büntetési tételkeret felső

határának megállapításakor. IV.rendű vádlottnál az nem 7 év 6 hónap, hanem 6 évet el nem érő szabadságvesztés, míg V.rendű vádlottnál nem 4 év 6 hónap, hanem 4 évet el nem érő szabadságvesztés.

Elmulasztotta azonban I.rendű és II.rendű vádlott esetében feltüntetni a büntetési tétel középértékét, amely 7-7 év szabadságvesztés.

Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor IV.rendű vádlottnál a büntetés enyhítésére vonatkozó rendelkezések közül csak az 1978. évi IV. törvény 87.§ (2) bekezdés d) pontját jelölte meg. Ez alapján ugyanis pénzbüntetés kiszabása még nem lenne lehetséges, ezt a bűnsegélyre figyelemmel a (3) bekezdés tette lehetővé, amint arra szintén helytállóan utalt a fellebbviteli főügyészség. A pénzbüntetés kiszabásához azonban - ellentétben az ítélet 59. oldal 5. bekezdésében írtakkal - nem szükségesek különös méltánylást érdemlő személyi körülmények. Ezt sem a büntetés enyhítésére vonatkozó, sem pedig a pénzbüntetés szabályai nem tartalmazzák.

Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor I.rendű és II.rendű vádlottakat pénzmellékbüntetésre is ítélte. Elkerülte ugyanis a figyelmét, hogy a cselekmények elkövetése 2011-ben fejeződött be, tehát az 1978. évi IV. törvény ekkor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az 1978. évi IV. törvény 2010. május 1. napjától hatályos 38.§ (2) bekezdése két mellékbüntetést sorol fel: a közügyektől eltiltást és a kitiltást. Tévesen ítélte tehát az elsőfokú bíróság I.rendű és II.rendű vádlottakat pénzmellékbüntetésre, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte.

Az 1978. évi IV. törvény 45.§ (1) bekezdése szerint ha a bíróság szabadságvesztést alkalmaz, fegyházat, börtönt vagy fogházat szab ki. Az elsőfokú bíróság nem ennek megfelelően járt el, amikor I.rendű és II.rendű vádlottakat szabadságvesztésre ítélte, és tévedett akkor is, amikor az ítéletben rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátásukról.

A másodfokú bíróság ezen rendelkezéseket is helyesbítve megállapította, hogy I.rendű és II.rendű vádlott büntetése börtönbüntetés, és mellőzte a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezéseket is.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel.

Általánosságban mindenekelőtt arra szükséges utalni, hogy az ügyben eljáró hatóságokat indokolatlan mulasztás, késedelmeskedés nem terhelte, inaktív időszakok nem voltak tetten érhetők. Ettől függetlenül tény az, hogy a cselekmények elkövetése óta számottevően hosszú idő, mintegy 8 év telt el oly módon, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a kihirdetése után az eljárás jogerős befejezéséig ismét több hónap eltelt.

Ilyen körülmények között - a belső arányosság követelményeinek megfelelően - I.rendű és II.rendű vádlottak vonatkozásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés alkalmas az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában megfogalmazott büntetési célok elérésére, azok megváltoztatására nincs törvényes indok és lehetőség.

IV.rendű vádlottal szemben kiszabott 750.000 forint pénzbüntetés enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

Megalapozottnak találta ugyanakkor V.rendű vádlott és védője által enyhítés végett bejelentett fellebbezést és a vádlottal szemben kiszabott büntetést - arra is figyelemmel, hogy a terhére rótt pénzügyi bűncselekményt a másodfokú bíróság enyhébben minősítette - az 1978. évi IV. törvény 72.§ (1) és (3) bekezdése alapján 3 év próbára bocsátásra enyhítette.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta IV.rendű vádlott tulajdonát képező ingatlanra elrendelt zár alá vételt feloldani annak ellenére, hogy a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, ezért ezt pótolva a 7.835.000 forint erejéig elrendelt zár alá vételt feloldotta.

Amint arra az ítélet tábla a határozatában már fentiekben utalt, az elsőfokú bíróság a 2018. évi július hó 13. napján tartott tárgyaláson a bizonyítási eljárást a Be. 547.§-a alapján újra megnyitotta és a tárgyalást a korábbi tárgyalás anyagának ismertetésével megismételte. Ezért a tárgyalási napok felsorolásából mellőzni kellett a korábbi tárgyalásokra történő utalást.

IV.rendű és V.rendű vádlottak védői fellebbezésükben sérelmezték a bűnügyi költség egyetemleges megfizetésére kötelező rendelkezést is, mellyel a másodfokú bíróság egyetértett.

A Be. 574.§ (2) bekezdése értelmében a vádlottat csak azzal a cselekménnyel vagy a tényállással azzal a részével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére lehet kötelezni, amelyre a bűnösségét vagy a felelősségét megállapították. A (4) bekezdés szerint a bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön kötelezi a bűnügyi költség viselésére. Ha a bűnügyi költség vagy annak meghatározott része a bűnösnek

kimondott vádlottak szerint nem különíthető el, a bíróság a vádlottakat egyetemlegesen kötelezi a bűnügyi költség viselésére.

Az 574.§ (5) bekezdése azonban lehetőséget ad arra, hogy a bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól a vádlottat mentesítse. Ez utóbbi rendelkezés szem előtt tartásával a másodfokú bíróság I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottakat 620.034 forint, I.rendű, II.rendű, III.rendű és IV.rendű vádlottakat 200.000 forint, míg I.rendű, II.rendű, III.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottakat 100.000 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte egyetemlegesen.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta. Észlelte azonban, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta feltüntetni a Pécsi Járásbíróság Nyomozási- és Szabálysértési Csoport 9.Bny.156/2014/2. számú határozatával I.rendű vádlott tulajdonában lévő és zár alá vétellel érintett ingatlanok megjelölését, ezért azt pontosította és az elrendelt zár alá vételt e körben tekintette feloldottnak. Észlelte továbbá azt is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen az ítélet bevezető részében azt tüntette fel, hogy az ítéletet a Pécsi Járásbíróság hozta, ezért azt Pécsi Törvényszékre helyesbítette.

Pécs, 2019. március 11.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 7.B.362/2014/199. számú ítéletének I.rendű, II.rendű, IV.rendű és V.rendű vádlottakra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bf.III.52/2018/11. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2019. évi március hó 11. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

. Tóth Sándor s.k.

a tanács elnöke